

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McG
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK VI.

Ч. 37.

ВІСНОК, 15. КВІТНЯ 1924.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, APRIL 15th, 1924.

No. 37.

VOL. VI.

Репараційна комісія, альянти і Німеччина прийняли звіт експертів

План комісії експертів стрінувся з загальним одобренням.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Репараційна комісія прийняла вчора звіт комісії експертів і порекомендувала його прийняти альянтським правительством, як що Німеччина згодиться на умови звіту.

Рішення репараційної комісії прийшло з несподіваною швидкістю після того, як річні члени комісії повідомляли про становище своїх правительств.

Луїс Барту, французький член і президент комісії, після розмови з прем'єром Пуанкаре сповістив про прийняття Францією звіту експертів.

Сер Джан Бредбури, британський член, повідомив своїх колег, що прем'єр Рамсей Макдоналд і британський робітничий кабінет одобрили план комісії.

Бельгійський та італійський члени також сповістили про згоду своїх правительств і після цього прийняли пропозиції експертів. Було оповіщено з застереженням, що Німеччина мусять прийняти їх в цілому.

квітня, або пізніше, як що правительством Маркса не внісе свого рішення до того часу.

Німеччина може пропонувати свою заяву на письмі, як що цего бажає, або може вислати перед репараційну комісію в Парижі своїх представників.

Рішення репараційної комісії прийняти звіт експертів було одностайним.

НІМЕЧЧИНА ПРИНЯЛА ЗВІТ ЕКСПЕРТІВ.

БЕРЛІН, 14. квітня. — Німецьке правительтво прийняло в принципі звіт експертів. До Парижа будуть вислані делегати, які пропонуватимуть рішення репараційної комісії і альянтам.

Формальне оповіщення про прийняття звіту наступило після наради краєвих прем'єрів, яка відбулася вчора в Берліні. Прем'єрів запрошено до Берліна, щоб вони одобрили крок центрального правительтва, що вони й зробили.

В той сам час наспіла відомість з Берліна, що німецьке правительтво рішило прийняти звіт комісії Доса.

План буде висланий тепер альянтським правительством для особного розглянення.

Зачутиям Державам буде також вислано звіт.

Зачутиям Державам також буде дана нагода перестудіювати звіт комісії, хоч роля, відграна при його творенні Американським сен. Досом, Овенсом, Д. Понгом і Генри Робінсоном, була неофіційна.

Репараційна комісія рішила вислухати німецьке справоздання зі свого рішення на 17.

ПРОЦЕС ПРОТИ КОНТРЕВОЛЮЦІОНЕРІВ В КИЇВІ ЗАКІНЧИВСЯ.

Чотирох обвинувачених засуджено на кару смерті, а 20 інших на 5—10 років в'язниці.

МОСКВА, 10. квітня. — В Києві скінчився вчора процес проти контрреволюціонерів. Чотирох обвинувачених засуджено на кару смерті, а інших 20 на в'язничну кару від 5 до 10 років.

На кару смерті зістали засуджені: Чебаков, Яковлев, Єдиневський і Віноградова.

Між засудженими на в'язницю є брати Василенки і проф. Смирнов.

Засудженим дозволено внести протягом 48 годин просьбу о помилування, або зробити відклик проти засуду до вищого суду.

Процес тягнувся два тижні. Вирок був проголошений після 24-годинної наради трибуналу.

Засудженим було доведено на підставі документів і зізнань свідків, що вони належали до контрреволюційної організації, яка займалася шпигунством в користь Польщі і змагала до повалення радянського правительтва.

Процес виявив даліше, що контрреволюційна організація дістала фінансову допомогу

від Американської Ратушкової Адміністрації (АРА) і від американського мільонера Генрі Форда.

ВИРОК СМЕРТИ ДЛЯ 3 ОСІБ ЗДЕРЖАНО.

МОСКВА, 14. квітня. — Виконання смертного присуду для трох учасників контрреволюційного заговору в Києві зістало здержане.

400 МІЛІОНІВ ФРАНКІВ НА ЗБРОЄННЯ ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, 14. квітня. — Польський сейм уповажив правительтво прийняти від Франції 400 мільонів франків кредиту на фінансування польської армії.

ВАРШАВА, 12. квітня. — Правительтво рішило перетворити Польську Телеграфічну Агенцію (звану від своїх початкових букв як ПАТ) в державне підприємство. ПАТ є організацією для розповсюдження новин.

В Бесарабії заведено воєнний стан

ПЛЕБІСЦИТ В ГРЕЦІЇ ОДОБРИВ РЕПУБЛІКАНСЬКУ ФОРМУ ПРАВЛІННЯ.

АТЕНИ, 14. квітня. — Републіканці віднесли світлу перемогу підчас плебісциту, який мав вирішити, чи Греція стане републікою, чи задержить монархістичну форму правління.

Останні обчислення з вчорашнього голосування вказують, що републіканці здобули 62-проц. голосів. Проголошення перемоги републіканців привитано великими демонстраціями на вулицях міста.

Адмірал Кондоріотіс, який був дотепер регентом, остане на чолі правительтва з титулом "тимчасового президента грецької републіки".

ПРОГОЛОСЯТЬ В ГРЕЦІЇ ВОЄННИЙ СТАН.

АТЕНИ, 14. квітня. — Газети сповіщають, що в Греції буде проголошений воєнний стан. Це буде зроблено правдоподібно в той цілі, щоб заховати закон і порядок.

Голосування в Атехах і багатьох містах на провінції було в переважній більшості за републікою.

Грецький парламент ухвалив

ЛЬОКАВТ 100.000 РОБІТНИКІВ В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 12. квітня. — В наслідок того, що страйкуючі корабельні робітники в Савтамптон відмовилися вернутися до роботи, як цього вимагали від них корабельні компанії, по цілій Великій Британії заблоковано нині около 100 тисяч робітників, що працюють при будові і навілі кораблів.

Льокавт є поширений на всі порти, за винятком Савтамптон, де робота є отворена для страйкуючих робітників. Корабельні компанії заявляють, що льокавт буде відкликаний тоді, коли страйкери повернуть до роботи.

АРЕШТОВАНО 18 ЗАГОВІРНИКІВ.

АТЕНИ, 14. квітня. — На приказ правительтва арештовано 18 вищих офіцерів армії і флоту, підозрілих о планування монархістичного заговору. Серед арештованих є генерал Леонардопольос, провідник останньої контрреволюції і генерал Константинопольос.

Оповіщення міністра внутрішніх справ каже, що реакціонери спровадили недавно до Атен велику кількість револьверів і патронів. Оружжя сконфісковано, а провідники проектового руху, які наділялися вибуху по переведенню плебісциту, зістали арештовані.

РОБІТНИКИ В ДАНІЇ ВІДНЕСЛИ ПЕВДУ ПРИ ВИБОРАХ ДО ПАРЛЯМЕНТУ.

КОПЕНГАГА, 13. квітня. — Неповний вислід виборів вказує, що підчас данських виборів Соціалістична Партія віднесла перемогу. Кажуть, що в новім парламенті соціалісти будуть мати 75 послів, а ліберали 71 посла.

Теперішнє правительтво контролюють ліберали. Нове правительтво утворять соціалісти при допомозі незалежних лібералів.

Урядовий вислід парламентарних виборів вказує, що парламентарна партія зістала побита та що зі всіх партій робітники вибрали найбільше число послів. Новий парламент буде складатися з 55 робітників, 44 лібералів, 26 консервативів і 20 незалежних лібералів.

КОПЕНГАГА, 13. квітня.

Урядовий вислід парламентарних виборів вказує, що парламентарна партія зістала побита та що зі всіх партій робітники вибрали найбільше число послів. Новий парламент буде складатися з 55 робітників, 44 лібералів, 26 консервативів і 20 незалежних лібералів.

ПАРТІЯ ПРАЦІ В АВСТРАЛІЇ МАЄ БІЛЬШІСТЬ ПОСЛІВ.

ПЕРТ, Австралія, 12. квітня. — Судьба правительтва сер

Джеймса Мичела є вкінці запечатана і упадок міністерства є тепер доконаним фактом.

Підчас недавнього відбувшися загальних виборів в Західній Австралії Партія Праці вибрала 26 послів, а всі решта інші партії вибрали разом 24 послів.

Робітники є тепер найсильнішою партією в парламенті і можуть злучитися з антиправительственою секцією краєвої партії та створити нову адміністрацію.

ВИБОРИ У ФРАНЦІЇ ВІДБУДУТЬСЯ 11. МАЯ.

ПАРИЖ, 14. квітня. — Президент Мілеран підписав вчора декрет, яким назначується вибори до парламенту на 11. мая.

БІЛГОРОД, 14. квітня. — Югославський кабінет зрезигнував в суботу. Міністерство, що було сформоване 28. марта, було коаліційне.

СТРАЙКУ ПОЧТОВИХ РОБІТНИКІВ НЕ БУДЕ.

ОТТАВА, 14. квітня. — Страйку почтових робітників, що мав розпочатися сьогодні, не буде. Урядники канадської федерації почтових службовців повідомили правительтво, що так як вказано охоту взятися за справу їх платні, вони зачекають, доки комісія публичної обслуги не поробить певних кроків в цій справі. Як що рішення комісії було би не до прийняття для почтових робітників, то страйковий приказ стоїть даліше в силі.

В КАНАДІ НЕ ЗНЕСЕНО КАРИ СМЕРТІ.

ОТТАВА, 12. квітня. — 92 голосами проти 39 парламент відкинув законопроект про скасування кари смерті, який вніс робітничий посол з Кезгари Вільям Ірвін. Законопроект був поставлений в формі поправки до кримінального кодексу.

За законопроектом, себто за знесенням кари смерті, заявили між іншими: генеральний прокуратор Е. Дж. Моррей, міністер залізниць Дж. П. Грейгем, лідер прогресистів Роберт Форк і Т. А. Кріпер.

ЗАБОРОНИЛИ СКЛИКАТИ МІТІНГ ТОВАРИСТВА.

Судія Кеал в Торонто видав інджонкшен проти скликання мітінгу членів Тов. "Просвіти" в Форт Вільям на минулу неділю, дня 13. квітня. Мітінг проголошено було в той цілі, щоб теперішні і бувші члени товариства зійшлися разом, вибрали новий заряд і привернули стару назву товариства, як цього вимагає судовий вирок. Тимчасом декотрі зі старих членів Тов. "Просвіти", що довели до попереднього процесу, постаралися о інджонкшен і в наслідок того завтра, дня 16. квітня, відбудеться в Торонто друга розправа, яка має вирішити, чи такий мітінг вільно було скликати.

РУМУНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПРОГОЛОСИЛО ВОЄННИЙ СТАН В БЕСАРАБІЇ.

РИГА, 14. квітня. — Радянське правительтво доносить, що Румунія проголосила в Бесарабії воєнний стан.

Румунська урядова преса оправдує заведення воєнного стану абсурдним твердженням, що радянське правительтво робить воєнні приготування.

КОПЕНГАГА, 14. квітня. — Відомости з Кишинева подають, що після зірвання віденських переговорів між С.Р.С.Р. і Румунією в Бесарабії проголошено наглий стан. Публичні мітінги зістали заборонені. Відносини між С.Р.С.Р. і Румунією дуже напружені.

Після відомостей радянських агентів Японія сконцентрувала велику силу війська в Кореї, звідки в разі потреби воно легко може бути перекинене на полюдне Маньчжурії, до границь Сибіру.

Крім цього дуже підозрілим виглядає відношення приятельських зносин між японським генеральним штабом і сибірським білобандитом Се-Сеймонімом.

Є причини припускати, що японські мілітаристи поручили Сеймонімову організувати коаліцію з іншими втікачами в Японії, після поразки меркулівців і прогнання їх з Приморського краю.

ЯПОНІЯ ГОТОВИТЬСЯ ДО НАПАДУ НА С.Р.С.Р.

МОСКВА, 9. квітня. — В комісаріаті закордонних справ о-

В ЕКСПЕРТІВ СТІНУВСЯ З ЗАГАЛЬНИМ ОДОБРЕННЯМ.

ПАРІЖ, 12. квітня. — Репараційна комісія прийняла вчора звіт комісії експертів і порекомендувала його прийняти альянтським правительством, як що Німеччина згодиться на умови звіту.

НІМЕЧЧИНА ПРИНЯЛА ЗВІТ ЕКСПЕРТІВ.

БЕРЛІН, 14. квітня. — Німецьке правительтво прийняло в принципі звіт експертів. До Парижа будуть вислані делегати, які пропонуватимуть рішення репараційної комісії і альянтам.

ПРОГОЛОСЯТЬ В ГРЕЦІЇ ВОЄННИЙ СТАН.

АТЕНИ, 14. квітня. — Газети сповіщають, що в Греції буде проголошений воєнний стан. Це буде зроблено правдоподібно в той цілі, щоб заховати закон і порядок.

ЛЬОКАВТ 100.000 РОБІТНИКІВ В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 12. квітня. — В наслідок того, що страйкуючі корабельні робітники в Савтамптон відмовилися вернутися до роботи, як цього вимагали від них корабельні компанії, по цілій Великій Британії заблоковано нині около 100 тисяч робітників, що працюють при будові і навілі кораблів.

АРЕШТОВАНО 18 ЗАГОВІРНИКІВ.

АТЕНИ, 14. квітня. — На приказ правительтва арештовано 18 вищих офіцерів армії і флоту, підозрілих о планування монархістичного заговору. Серед арештованих є генерал Леонардопольос, провідник останньої контрреволюції і генерал Константинопольос.

РОБІТНИКИ В ДАНІЇ ВІДНЕСЛИ ПЕВДУ ПРИ ВИБОРАХ ДО ПАРЛЯМЕНТУ.

КОПЕНГАГА, 13. квітня. — Неповний вислід виборів вказує, що підчас данських виборів Соціалістична Партія віднесла перемогу. Кажуть, що в новім парламенті соціалісти будуть мати 75 послів, а ліберали 71 посла.

КОПЕНГАГА, 13. квітня.

Урядовий вислід парламентарних виборів вказує, що парламентарна партія зістала побита та що зі всіх партій робітники вибрали найбільше число послів. Новий парламент буде складатися з 55 робітників, 44 лібералів, 26 консервативів і 20 незалежних лібералів.

ПАРТІЯ ПРАЦІ В АВСТРАЛІЇ МАЄ БІЛЬШІСТЬ ПОСЛІВ.

ПЕРТ, Австралія, 12. квітня. — Судьба правительтва сер

Джеймса Мичела є вкінці запечатана і упадок міністерства є тепер доконаним фактом.

Підчас недавнього відбувшися загальних виборів в Західній Австралії Партія Праці вибрала 26 послів, а всі решта інші партії вибрали разом 24 послів.

ВИБОРИ У ФРАНЦІЇ ВІДБУДУТЬСЯ 11. МАЯ.

ПАРИЖ, 14. квітня. — Президент Мілеран підписав вчора декрет, яким назначується вибори до парламенту на 11. мая.

БІЛГОРОД, 14. квітня. — Югославський кабінет зрезигнував в суботу. Міністерство, що було сформоване 28. марта, було коаліційне.

ВЕЧЕР СМІХУ! - - - **ВЕЧЕР СМІХУ!**

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ ПРИ СТОВ. УКР. РОБІТНИЧИЙ ДІМ У ВІННІПЕГУ

— устроюється —

В СУБОТУ, ДНЯ 19. КВІТНЯ Ц. Р.
В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВЕЧЕР СМІХУ

Програма:

Програма багата і до безтями смішна. Хто має охоту насміятися і триматися цілий час за жм'ягі, хай прийде в суботу, 19. квітня до Укр. Роб. Дому, бо такого вечеру сміху. — такої okazji не скоро можна буде побачити. Беріть з собою моцні пояси.

В програмі вечеру сміху беруть участь особи, в виступі котрих ви вже мали нагоду насміятися і вони тепер докладають своїх сил, щоб ви насміялися раз, але гаразд. Хто не прийде, той не побачить і не буде мати з чого сміятися, а опися, буде жалувати. Бо так тано насміятися то варта кому не треба. — Отже приходіть всі!

ЦІНИ ТИКЕТІВ ЛИШЕ 35 І 25 ЦЕНТІВ.
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ПРИХОДІТЬ ВСІ! — — — ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО!

СТАРАННЯМ ДРАМАТИЧНО-СПІВАЧЬКОГО ГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ

— устроюється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20. КВІТНЯ
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛІЙНИМИ ДАТКАМИ
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20. КВІТНЯ О ГОД. 2.30 ПОПОЛУДНИ
відбудеться в Укр. Робітничім Домі в Іст Килдонан
З А Б А В А.

КОНЦЕРТ

УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ "КАНАДА"
під диригентурою проф. Е. Турулі відбудеться

В ПЯТНИЦЮ, ДНЯ 18-ГО КВІТНЯ Ц. Р.
В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

ВСТУП 55 І 40 ц. — ПОЧАТОК О ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Тикети можна набути кожного дня в буфеті або вечерами при касі Укр. Роб. Дому.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n.
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.
Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видає Стіваршиня "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00
Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Неповищення в газеті рукописів не зважає на те, що дописувачеві визволено зазначити, що бажав звернутися до редакції на випадок його неповищення та задувати поштовою стрілкою на його пересилку.

2,000 НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ДЛЯ "У.Р.В."

Нехай це стане гаслом на місяць май для всіх класово свідомих робітників і фермерів, що читають наш часопис. Нехай це гасло залує вже від тепер по всіх відділах наших організацій. Дві тисячі нових передплатників для "У.Р.В." в місяць маю!

Двіста це число нових передплатників для нашого часопису протягом місяця май це одне з найважливіших завдань нашої майської кампанії. Воно означає поширення нашої пропаганди, класової свідомості, здобуття нових робітничих кадрів для визвольної боротьби робітничої класи проти капіталізму.

Це завдання не так дуже легке, щоб його можна було легко виконати, але й не так дуже трудне, щоб його не можна було сповнитися. Ми не говоримо про щось таке, чого не могли б ми виконати. Але не хочемо, щоб товариші брали справу дуже легко, бо тоді не буде пороблено потрібних приготувань і наше завдання не буде повністю виконане. Кожен ми всі вийдемо це завдання поважно на увагу і ширю потрапеємо над придрученням нових передплатників, то легко здобудемо їх більше, чим зазначили ми дві тисячі.

Ми певні, що відділи наших організацій вже почали приготування до майської кампанії. Вінніпегські товариші і товаришки, наприклад, вибрали спеціальний комітет майської кампанії, який виготовив вже детальний план кампанії на цілий місяць. Після цього плану, в дохід нашої преси має бути уряджено два концерт-митинги, два концерти, п'ять представлень, розігрівка і загальне збирання залетків і нових передплат всіма членами і членкинями усіх наших місцевих організацій. Для легшого і впорядкованого виконання цього плану, комітет поділився на п'ять підкомітетів, які вже вийшли за роботу — один приготував концерти, другий представлення, третій розігрівку, четвертий листи з адресами для колекторів передплат і п'ятий всі дружки. Особливу увагу вирішено звернути на збирання нових передплатників. Таку пильову роботу місцевих товаришів варто б вважати за взірць для всіх наших товаришів і товаришок по цілій Канаді.

Знаючи з досвіду, що товаришам і товаришкам, очочим до збирання нових передплат, в допомозі стають певні захочення особливо для нових передплатників, Виконавча Рада нашого видавництва рішила дати всім тим, що зложать передплати в місяць маю, ще й книжок в додатку до часопису. І так: кожному передплатнику, новому й старому, який відновить свою передплату, за цілорічну передплату в сумі \$4.00, адміністрація "У.Р.В." вишне в додатку до часопису ще й книжок на \$1.00 вартості; всі, що зложать в місяць маю піврічну передплату на "У.Р.В.", в сумі \$2.00, одержать книжок на 50 ц.; ті ж, що зложать тільки чверть-річну передплату, в сумі \$1.00, одержать книжок на 25 ц. Цим зможуть товариші захопитися до передплатування нашого часопису тих, що його ще не передплатують, а також і старих передплатників до відновлення їхніх передплат.

Спис назв книжок, з яких ці передплатники зможуть вибирати собі те, що їм подобається, буде окремо надрукований і розісланий всім, що займуться збиранням передплат. Крім цього, будуть надруковані та розіслані також і листи для збирання передплат і пресового фонду.

Остается тільки для кожного і кожної з нас вийтисати щиро до праці і наше завдання буде виконане. Нехай би лише кожний читач і кожна читачка нашого часопису придбав одного нового передплатника для "У.Р.В.", то ми далеко перевищили б означене нами число. Ану, Товаришу читачу і Ви Товаришко читачко, та й всі Ви, Товариші і Товаришки, члени і членкині наших організацій, не пожалуйте трохи часу і труду та поагуїтуйте в маю свійми знайомими за нашим часописом, а певно що дістанете від них бодай одного нового передплатника на "У.Р.В." А як що Ви самі заведіть передплату на "У.Р.В.", то радимо зазвичай від себе, а потім же бодай одного нового передплатника придіайте. Тож готовтеся Товариші і Товаришки і заадайте намічайте собі план кампанії на цілий місяць май, який має принести "У.Р.В." найменше дві тисячі нових передплатників.

ДО КОНВЕНЦІЇ Р.П.К. І КОНФЕРЕНЦІЇ УКР. СЕКЦІЇ

Хочемо сказати кілька слів з нагоди конвенції Робітничої Партії Канади і конференції П Української Секції, що мають відбутися — перша при кінці цього, а друга з початком слідуючого тижня. Не маємо наміру робити підсумків з їхньої діяльності, але хочемо звернути увагу конвенції на деякі важкі питання, що ждуть свого вирішення.

Хто пильно слідив за життям і діяльністю Р.П.К. за останній рік, той не міг не замітити, що партія, помимо найкращих зусиль П найактивніших членів не багато розвинулась. Правда, що кілька інших робітничих політичних або й трейд-юніонів організацій в Канаді теж не може похвалитися своїм яким-таким гідним успіхом за минулий рік. Причиною цьому несприятливі умовини, що взагалі мали дуже уземний вплив на туземній робітничий рух. Але ці умовини починають змінюватися і треба підумати над способами, при помочі яких можна б на будуче нашу Р.П.К. розвинути і пошприти її діяльність.

В минулому році скрізь на заході Канади давався відчувати недостаток організаторів, головно між англійськими робітниками. Бракувало їх і між українськими робітниками. Звичайно, причиною тут були матеріальні недостатки, а в часті недостаток відповідних людей. Але-ж цьому муситься в якийсь спосіб зарадити, бо без постійних обідних організаторів ні Р.П.К., ні П Українська Секція не можуть ітись далі. Над цю справу мусить так конвенція Р.П.К., як і конференція Укр. Секції серйозно застановитися. Коли немає іншого способу, то треба встановити спеціальний організаційний фонд для вдержання організаторів. Що-ж до організаторів, то їх треба робити

ти із відповідних партійних членів, без огляду на те, де вони працюють. Партійною дисципліною заставити їх оставити їхні "спокойні" заняття і висилати на організаційну мандрівку. Го-ді-ж мучити тільки деяких одиниць, що й так жертвують своїми особистими справами а часто і своїм здоров'ям.

Конче треба респочати жваву кампанію за новими членами. За три роки істнування і діяльності партії під впливом П пропаганди чейже виробилося стільки класово свідомих робітників, що ними можна б бодай в двох збільшити членство партії. Нам потрібно їх, бо треба нових сил для виконання збільшуючоїся праці і завдань.

Пра вже поробити певні кроки в напрямі розуміння з радикальним елементом неземорожнього фермерства, що є майже в кожній з істнуючих фермерських організацій і створення бодай звязку масової фермерсько-робітничої партії. Економічна депресія і веймовірне зубожіння заставляють фермерів самих шукати цего порозуміння з робітниками, тож пора вже піти їм на зустріч. Попередні конвенції Р.П.К. шю справу завжди відкладали, але тепер пора вже її дефінітивно вирішити.

Конференції Української Секції Р.П.К. з'окрема прийдееться пильно застановитися над питанням осідку Бюро, а також над вдержанням його платного секретаря. Прикий довід навчив нас, що так довог, як членами Бюро будуть вибрані ті товариші, що й так мають на собі по кільканайцять інших обовязків у всіх інших наших організаціях та перетяжені справою так, що не є в силі ні одного обовязку сповнитися так як потрібно, то Бюро не буде сповняти своїх функцій як слід. Праця в Бюро, найважливішому із наших всіх зарядів, вимагає часу і пильної уваги. Отже в Бюро повинні бути такі члени, що мають той час до розпорядженности.

Є дві місцевості, в яких може бути осідок Бюро Української Секції Р.П.К.: Вінніпег і Торонто. Вінніпегські передові товариші перетяжені справою і всякими обовязками, бо тут всі головні заряди наших організацій, секретарі яких всі тепер сповняють свої обовязки безплатно вечерами і ночами, бо в день працюють де-інде, щоб заробити на кусок хліба. Тож нехай конференція застановитися, чи не краще було б перенести осідок бюро до Торонта, міста осідку Ц.Е.К. На всякий випадок порадим є, щоб Бюро мало постійного платного секретаря, що полагоджував би всі партійні справи в час, давав би звіти, розпорядження і огляд партійної діяльності до часопису, що являється кінечним, коли ми бажавемо, щоб життя і рух в нашій Секції безпереривно розвивався.

Це, що ми задали поведе про організаторів і кампанію за новими членами, розуміється відноситься також і до Української Секції.

Оце найважливіші і певні питання, на які ми звертаємо увагу товаришів делегатів на конвенції і конференції. Інших справ не торкаємося, бо вони безпечно будуть обговорювані і вирішені по порядку дня. Ми ширю віримо, що партійна конвенція і секційна конференція належно оцінять зміну ситуації в економічному житті цей країни і положенню трудових мас, які починають знову будитися з кілька-річної апатії та боротися проти немилосердної і жадної експлуатації (свідомством чого страйк майнерів в 18: дистрикті, невдоволення майнерів 26 дистрикті і залізнодорожних робітників, загроза страйку пошто-вих робітників, невдоволення прибитних нуждою фермерів і т. д.) і поставлять партію на належній передовій позиції загострують в Канаді класової боротьби. В цьому переконанню з цього серця бажавмо так конвенції Р.П.К., як і конференції У.С.Р.П.К. як найкращих успіхів.

ДРУГЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ В ТОРОНТО

скликане патріотами, а переведене свідомими робітниками.

Як відомо вже українські працюючі маси в Канаді під проводом Укр. Секції Р.П.К. Партії Канади протестували численними митингами в місяці марті з приводу кровавих переслідувань Українців на землях Західної України. В той цілі відбулися в другій половині мартя протестаційні віча Нової Шкоції аж по Венкувер. Робітничтво Торонто вже 16. мартя на чисельно-масовий віч протестуваало проти тиранії сьогодиньшій Польщі і ухвалило відому оголошену в "У.Р.В." резолюцію, в якій точно обговорено ці переслідування. Резолюція не була звернена з скавулінням і плазуванням до могочих світа цего (як то довгі роки практикували патріоти "У.Р.В.", то радимо зазвичай від себе, а потім же бодай одного нового передплатника придіайте. Тож готовтеся Товариші і Товаришки і заадайте намічайте собі план кампанії на цілий місяць май, який має принести "У.Р.В." найменше дві тисячі нових передплатників.

Аж тут ні сіло ні впало появилася в Торонто лютючки, що звивали Українців міста прибути на протестаційне віче.

Робітники, які одинокі є чулими на всякі переслідування, тимбільше своїх рідних в краю, чисельно прибули на віче і виповнили велику галло по береги.

Виходить вічевий "комітет" і відкриває віче. З салі посипалися питання до комітету, хто скликає віче і в якій цілі. "Пан" председатель пояснив, що це протестаційне віче в справі Бесарабові — словами "ви мене все знаєте, що я з "Просвіти"... Присутні одобриво віче з додатком від себе, щоб розширити протест на всі жертви, записані і незаписані, шляхетського терору. Присутні заадали рівнож вибору председателя з поміж себе. Домаганія присутних дано під голосування і вибрано майже всіма голосами на председателя тов. Зрадзько-го. Тов. Зрадзький пішов на зустріч домаганням присутних

мадянин" — адвокат Г. Цейтлин, що ми маємо змогу в Канаді протестувати, згадав про якогось англійського короля, що його забили в 16-ім віці, говорив, що ми приїхали до Канади, але чого, присутні не дізналися. Говорив ще про репортера англійської преси, але про те, для чого було скликає віче, не говорив.

Відак говорив же якийсь затурканий реалігею селянин, який ціле спасення бачив в бо-зі.

П'ятим бесідником був тов. Б-к, з публички. Його мова, наскрізь свідомого революціонера, була одним великим контрастом до мови четвертого бесідника. Він, переповнівши в палких словах всі лекольні мукки населення Західної України, вказував шлях до визволення, через соціалну революцію в союзі зі всіма покровидженями, а ними є міжнародне робітничтво. Перестерігав, щоб події знова не застали нас не приготованими, як це було 1918 р. і радив вступати в ряди Р.П.К., де робітники навчатися як боротися з насильством. Говорачи про жертви терору

Присутний.

МИКОЛА ЛЮБЧЕНКО. ТРАГЕДІЯ УКРАЇНСЬКОГО ПАТРИОТИЗМУ.

(Стаття для "Українських Робітничих Вістей")

(Продовження.)

І. Спочатку — маленький погляд на співвідношення сил української еміграції. Він буде корисним для виснясення причин несподіваного прозрівання українських патріотів.

В добу своєї осітви українська еміграція нахоувала три десяти партійних угруповань, кожда група, що виходила в еміграцію, вносила свою "ідеологію", свій програм, свої звязки, які уможлижували її самостійне ітновання за кордоном, таким чином даючи змогу самостійно факторувати при черговій розпродажі України. Саме легкості розпродажі і розплоджувала українські "партії". Скоропадський продавався Берлінові, Петлюра — Варшаві, а яка-будь "Українська Народна Партія" вістала одержувати субсидії від... барварської народної партії. На Вкраїні про "Народну Партію" ніхто ніколи не чув, та й в еміграції вона складалася, напевне, з 5-6 членів, але її самостійне ітновання й спритність лідерів давали змоги видирати подачки. Через субсидії й горючкове халання Європи за "рятувальця Росії" й розвела сила спелена емігрантських партій. Кождий "вождь", що мав входження в прийомні одного з європейських міністерств, утворював свою власну партію.

Але ці золоті часи еміграції швидко минули і на половину 1923 р. ми маємо зовсім відмінну картину. Українська еміграція від несчасної маси окремих угруповань переходить до великих об'єднань, при чому це зовсім не знаменує якої консолідації ці погдження в акціях еміграції. Де-хто з "вождів" після чотирохрічних емігрантських вандрувань вирішив заспокоїтися в затічку, як, наприклад, давній командарм, герой походу 1920 р. Омелянович-Павленко, який відкрив на "дарюнки вдачного населення"... комісійну контору в Глянську. Європейський імперіалізм відмовився від стійкої підтримки принагідних організацій і принагідних планів; навіть більше — почалися серйозні розмови в Англії й Франції про визнання Радянського Союзу. Далі, еміграція цілком розубилася всіма звязками з українською територією через ліквідацію на ній політичного бандітизму. Все це привело до того, що дрібні політичні угруповання й орієнтації рстали в загальному емігрантському морі, і незданні творці політичних партій перетворились в тихеньких рангях, що мирно доживають свій вік у відповідній дружній державі, завдяки засобам, які чесно зароблено підчас насюків, гра-

українського народу і відданням себе в розпорядження українських робітників і селян.

Таким чином, ідеїне розходження Тютюнника з Петлюрою погодило в ріжнісі поглядів на чужоземну допомогу. Петлюра жадного кроку не зробив указки чужоземної контролрозвідки: спочатку Німці, потім Французи, зрештою Поляки й Румуни. Коли тепер Петлюра посварився з Поляками та втік з Польщі, то лише для того, щоб перейти на службу до Мадярів. А Тютюнник не бажав служити чужоземно казінової, вважаючи за свого постійного казіно українській нарід. Працюючи на початку на руку чужоземним контролрозвідкам, Тютюнник врешті кинув наклацати з ними та почав ділати на власне ризико.

Крім цієї ідеології, були безумовно й причини практичного, попросту — карерного характеру. Ні Тютюнник, ні його бойові товариші не могли далі терпіти, щоб на їхніх бойових послугах, на їхній крові така нічемна людина, як Петлюра, будувал своє кар'єру. Зрештою, і політично, і організаційно Тютюнник був для еміграції більшою цінністю, ніж Петлюра до всіма своїми міністрами. Безконтрольність в розподілі субсидій, самодержавність Петлюри, — все це відштовхнуло більшість його військових помічників і вони перейшли до табору Тютюнника. Політична аморфність цього елемету робила з них простих виконавців на початку прагненн Петлюри, а потім — Тютюнника, в якому вони все-ж таки бачили і цінилі старого бойового товариша й досвідченого стратега. Вибравши в себе ідеологію Тютюнника — ідеологію тверезого націоналіста, вони разом з ним вирішили приняти участь у боротьбі проти радянської влади, переконавшись у нецільності цієї боротьби в той момент, коли на Україні здійснюють більшість їхніх прагненн.

Ось чому за всіма маси українських патріотів першими прозірли тютюнниківі — беззадатна частина еміграції в Польщі й Румунії. З їхніх лав все-ж еміграція вперше почала відкрити визнання, що бувши поборниками української національної ідеї проти соціальної революції, вони тим самим акційно виступали проти самої української нації.

Характеризувати окремі табори не вистарчає місяця й часу, та діяльність їх до певної міри відомо читачам "У.Р.В." хоча-б з моїх статтів про історію еміграції, що друкувалися на цих сторінках торік. Звернемось до останнього табору, який "зрада" Тютюнника зніщила зовсім. Група Тютюнника народилася з незадоволення биездатності й найбільш незахопленої розкладом частини еміграції всіх трох таборів, головним же чином — петлюрівського. Опозиційно настроєні до петлюрівщини елементи, що не мали нічого спільного ні з монархістами, ні з "соціалістами", йшли до свого старого боевого товариша, який вийшов з уенерівської авантюри з чистими руками, бо, як би не росціновати діяльність Тютюнника, він ніколи не займав у Петлюри міністерських місць, хоча весь покій петлюрівщини тримався бойовою справою його саме, а не кого іншого.

Гасла про "визволення нації", про "окупантів" ці люде добре утямля, бо вони робили контрреволюцію не теоретично, а практично. І вони почали продукувати ці гасла до кінця, ставити обидві крапки над і: "геть з окупацією", то зі всякою, а не лише з калаською; коли "все для народу і через нарід", то при чому тут Польща з кордонами 1772 р.? Тютюнниківі стояли за визволення народу силами виключно народу. Не ззовні мусить прийти звільнення, а тільки з середини. Поляки й Румуни такі самі вороги України, говорили вони, як і Москалі. Розчарування в чужій допомозі та прагнення до визволення України власними силами штовхнули Тютюнника на авантюру з В.В.Р., яка закінчилася цитованою вище заявою про покуту у всіх гріхах проти

РАКОВСЬКИЙ ПРО ВІДНОСИНИ МІЖ ССРП. І АНГЛІЄЮ. МОСКВА, 28. лютого. — В розмові зі співробітником Роста повіреним в справах С.Р.С.Р. в Лондоні тов. Раковський повідомив, що відновлення європейських зв'язків з С.Р.С.Р. має для Англії величезний політичний і економічний інтерес. Англія потребує нашої сировини, нам потрібні англійські машини. Одною з причин визнання було безробіття в Англії. Не тільки широкі маси англійського народу, але й кредитори не протестували проти визнання С.Р.С.Р. Визнання С.Р.С.Р. Англією є повним і безумовним. В питання про борги тепер ніхто в Англії, в тому Чейні й уряд, не заперече того, аби ми висунули наші контрпретенсії. Політичні коле Англії розуміють, що питання про борги може бути розв'язане, як що нам буде зроблено серйозну матеріальну допомогу, не тільки в формі товарів, але також в формі грошевих кредитів.

Англіський уряд поки що поширив на С.Р.С.Р. пільги, надані законом для покращення всієї зовнішньої торгівлі, а саме — довготермінові кредити на 20 літ. Проте, цього не досить; ми добиваємося надання кредитів в розпорядження самого уряду С.Р.С.Р. Ліберали висловлюються принципово за надання нам торговельних кредитів з середини. Поляки й Румуни такі самі вороги України, говорили вони, як і Москалі. Розчарування в чужій допомозі та прагнення до визволення України власними силами штовхнули Тютюнника на авантюру з В.В.Р., яка закінчилася цитованою вище заявою про покуту у всіх гріхах проти

Українська робітнича преса, це ознака сили і свідомости робітничества. Памятайте про Пресовий Фонд і відновлення передплати!

ФАРМЕРСЬКА СТОРІНКА

ФАРМЕРІ І ЗНУЩАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ ШЛЯХТИ.

Українські фермери в Канаді сказали своє слово в справі бандитського поведіння польської шляхетської влади над українським населенням Західної України. У багатьох фермерських околицях, де навіть нема ніякої організації, але є бодай два — три передплатники “Українських Робітничих Вістей”, там фермери скликали мітинг, ухвалили резолюцію протесту перед працюючими цілого світа і подали її до місцевої англійської газети.

Це дуже гарно. Десятки англійських газет в Канаді помістили ці протести українських фермерів і робітників. Деякі газети помістили резолюції Бюро У.С.Р.П.К. в цілості, а деякі взяли лише уривки. Хоч ті газети і буржуазні, але їх читає англійська робітничі фермерська маса, а також працюючі інших національностей. Тож нехай вони читатимуть про діла пансько-бандитської Польщі, хай знають, як терпіть українське населення від пансько-владлоу.

Отож фермери також зробили частину свого діла. Так, тільки частину. Бо коли візьмемо загально українську фермерську масу в Канаді, то бачимо, що завдяки своїй затурканості та неорганізованості, багато фермерів сиділо 30. марта дома. Це вже не гарно. Сидіти дома та судити один другого тоді, як польська шляхта катує наших братів і сестер, замикє школи, газети, нищить організації — це не тільки не гарно, це злочин.

Але це можна направили. Протестувати ніколи не пізно. Треба тільки про це знати. А щоб знати, треба слідувати за такою робітничо-фермерською газетою, якою є “Укр. Роб. Вісти”. Тож обовязком тих фермерів, що читають “Укр. Роб. Вісти” є поширити цю газету якнайбільше між фермерами, в кожну закутину. Придбати її нових передплатників серед фермерів. Чим більше “Укр. Роб. Вістей” будуть поширені між фермерами, тим більше вони будуть писати про фермерські справи і їх бо-

лі. Тепер фермерська сторінка міститись лише раз на тиждень, а коли фермери більше зацікавляться своєю сторінкою, тоді газета буде містити її два рази на тиждень. Осб приходить місяць май! Робітничі отується до кампанії допомоги своїй газеті. А що скаже на це фермерство? Треба, щоб і фермерство відгукнулося на це!

Ми ось що пропонуємо товаришам фермерам: щоб всі ті фермерські околиці, які скликали протестаційні мітинги, зібраних в першу неділю в місяці маю, і на тих зібраннях перчитали з “Укр. Роб. Вістей” про останні події на землях Західної України під п'ятою польської шляхти і румунських бояр. Українські фермери повинні знати, що там робиться і сказати це своїм сусідам. Останні кілька чисел “Укр. Роб. Вістей” стало про це пишуть. А в минулім числі ми пишемо, що ми це повинні зробити, щоб полекшити долю наших братів в старім краю, щоб вирвати їх з кітків польського білого орла.

А відтак на тих мітингах треба поговорити і про газету, яка всі ті вісти вам доносить, та кидне до оборони ваших братів. Треба цій газеті піддати голосу, щоб її почувли не тільки всі українські трудові маси в Канаді, але щоб почув цілий світ. А це значить — треба дати їй матеріальну піддержку. Треба, щоб фермери подбали про свою газету і знялися збіркою для неї передплатників! Шоби кожний фермер, який вже читає “У.Р.В.” поставив собі придбати в маю місяці кілька передплатників, а одного то вже обовязково.

Коли ви, товариші фермери, це зробите — ваша сторінка буде далеко обширніша, чим тепер є. Тоді ми будемо подавати вам докладніші новинки про життя укр. фермерів в Канаді і навіть про життя селянства в цілому світі. А тому, що дотепер “Укр. Роб. Вісти” давали матеріальну підтримку майже самі робітники, тому вона їм більше служить.

ДЕ ВИХІД ФАРМЕРА З ТЯЖКОГО ПОЛОЖЕННЯ.

“Українські Робітничі Вісти” рішили дати покищо раз на тиждень фермерську сторінку. “Українські Робітничі Вісти” хочуть, щоб та сторінка була дійсно фермерською, щоб фермери самі до неї писали, самі обговорювали в ній свої справи, обміювалися на ній своїми думками самі між собою і між робітниками.

Для чієї користі це робиться? Для нашої власної, товариші фермери, користі; для користі працюючих, поневодених, для користі тих землевласників-фермерів, які не знають, що станеться завтра з їх землею, яка доля жде їх вперед.

В ЧІМ КОРИНЬ ЛИХА?

Пишемо, говоримо, нарікаємо на визискувачів неробів, на ріжні компанії, на їх агентів, навіть на полів вже многи фермери починають нарікати. Але ніхто з фермерів не здогадається нарікати на себе самого. Свідомий, передовий фермер, який вже дещо читає і думає, той нарікає вже сам на себе, але той, що нічого не думає, який лише попови, скелареві або компанійному агентові думати за него, а сам мовче в самогонці — той найбільше нарікає на других за своє тяжке положення, а найменше на себе самого.

А в дійсності він сам собі найбільше винен. Він сам собі ворог. Це є гірка правда. Пан старяться бути паном, борються за це, організують з другим таким самим паном і тому він панує. А бідний, не-свідомий фермер живе в нужді, в голоді й холоді і замість того щоб лунитись разом з своїм таким самим бідним сусідом,

на місяць, май наша організація постановила зібрати “Укр. Роб. Вістям” дві тисячі нових передплатників. Розділіть цих дві тисячі так: тисячу передплатників від робітників, а тисячу від фермерів! І тоді буде спільна газета, яка злучить тих двох великих синів праці в одну велику, солідарну сім'ю працюючих під знаком Серна і Молота!

а відтак ще й з робітником, а тоді, замість гнути перед паном шию, показати йому морозистого кулака — він свариться з тим своїм сусідом, судиться, бється. І кому з цього користь, а кому некористь? Певна річ, що користь з цього панові, а некористь фермерові.

ЩО ТРЕБА ЗРОБИТИ?

На це питання може бути тільки одна відповідь: організуватися. Тільки як організуватися і з ким? Осб над тим треба подумати. Одні кажуть треба організуватися в чисто фермерську організацію і ні з ким не лунитись; другі кажуть, пощо організуватися, коли у нас є вже організація “Юнайтед Фермерс”; інші кажуть організуватися економічно, а не стояти геть від політики.

І фермер залується між тими питаннями і каже — “матері вашій біс! ніяк не хочу я організуватись”. І зі всіх поганих сторін, такий фермер вибрав собі найгіршу. Бо ліпше погана організація, чим ніяка. Бо коли фермер піде в погану організацію, буде чимось цікавитись, і побачивши, що вона погана, пічне організувати кращу. Отже навчались на власних помилках.

Але найкраще зразу йти в добру організацію. Якщо бідний чи й середній фермер не є свідомий, ні грамотний і не знає котра організація краща, то наша рада така: вибирай, товаришу, ту організацію, в котрій нема панів, підпанків і полів. Вибирай ту організацію, в котрій верховодять такі самі диланки, як і ти.

А йти фермер повинен в організацію. Бо вже навіть самі пани починають сміятись з фермера. В минулій фермерській сторінці писалося, як полковник Малінін сказав, що “чим скорше фермери заходу зрозуміють, що компанії мають над ними монополію, тим краще для них”, тобто для фермерів. Але мало зрозуміти, треба вирватися з під того монополію. А вирватися можна тільки через організацію. Через організацію політичну і економічну.

З КІМ ФАРМЕРІ ПОВІННІ ЛУЧИТИСЯ?

Фермери повинні лунитись з робітниками. На такій злучці перш всего виграє 6 фермерів, бо робітники вже краще організовані, вже уміють боротись за поліпшення свого стану. Тепер немає великий страйк робітників в західній Канаді. Це боротьба. Може хтось з фермерів мене запитає: а фермер не буде страйкувати, сам у себе? На це я відповідь: коли 6 фермерів і робітники організувалися і лунитись разом, тоді їм зовсім не треба було-б страйкувати. Вони тоді одного прекрасного дня стали б господарями краю і нехай би тоді пани страйкували.

Злука! Яке то гарне слово! Яке величезне значіння воно має для того, хто його розуміє. А пани так добре розуміють це слово. Вони переводять між собою злуку у всіх газах промислу і в політиці. І дуреть з фермера по сім шкір тільки тому, що вони злучені, а фермерів ні. От хоч би за перебіз збоки. Скільки счочуть, стільки візьмуть. І фермер мусять дати. Нехай фермер поскаржиться правительству! А га, запізнавшись, бо там також сидять пани. Хоч іх не великий гурт, але тому, що вони злучені, то й влада в їх руках.

ЯК ФАРМЕРІ ПОВІННІ ЗЛУЧИТИСЯ З РОБІТНИКАМИ?

Це зовсім не так трудно, якщо фермери злучені самі між собою.

Обовязково треба, щоб фермери перше злучилися самі між собою. Бо де-ж хто буде говорити з одним фермером? А тепер для фермерів є дуже добра нагода злучитись з робітниками. На західі Канади робітничтво творить тепер Канадську Партію Праці. В ту партію можуть вступати всі організації: політичні, економічні, просвітні і т. ин. Однак можуть тільки вступати сини праці: робітники і фермери — робітничі й фермерські організації.

Можуть і повинні вступати такі організації, як “Юніа Фермерів” в Саскачевані, а навіть як “Злучені Фермери”. Але тоді “Злучені Фермери” прийшлися-б поступити вперед з своєю програмою й тактикою. Коли-б, скажемо, фермерство масово зайвийшло за Партію Праці і злучилося з нею, тоді навіть саму назву тої організації можна-б змінити на Фермерсько-Робітничу Партію. Робітники на це згодяться в кожнім разі, бо не в назві діло, але в праці.

В Злучених Державах саме тепер йде велика підготовка

праця для скликання фермерсько-робітничої конвенції для сформовання великої Фермерсько-Робітничої Партії. І це є дуже гарне діло.

Якщо ці дві найбільші працюючі класи організують і стануть до боротьби, ой дужно-ж тоді буде панам-визискувачам, тим що тепер відбирають у фермерів фарми за довги. Вічна пам'ять тоді їм. Кінець тоді прийде панованню людини над людиною, визискуванню людини людиною.

Отже не відкладаючи справи

на колись, бо тільки сур дוברий відложений, українські фермери повинні організуватися разом з фермерами інших національностей і в тих організаціях працювати за злукою з робітниками. А там, де вже є організації, треба старатись, щоб ті фермерські організації навязали зносини з робітничими організаціями і робили заходи до скликання спільної фермерсько-робітничої конвенції Тож-ж за діло товариш фермери!

Фермер-Нетсад.

СЛОВО ДО ВСІХ

Буржуазні “патріоти” — такі наші, не чужі — Підобрані теж охоти, вже не хмурні й не зді.

Що сталося, що ця зміна наступає вже тепер? Вони хтіли... не вдалося... Союз Р. Р. не умер! Там неробам дуже круто: — або роби або гинь... В других краях тяжкі пута теж урвуться леда десь. І хто знає, що ся стане тут в Канаді серед нас?.. Влада панів за днів в день внає. Зближається волі час... Канадійська Партія Праці обнімає кожний кут, В Оттаві гинд мов в клоаці, а вибори ось тут-тут. А прокляті “У. Р. Вісти” пакками на фарми йдуть. Написались панів з'їсти... Беруть мітали і метуть.

Геть все сміття й всю нечистість Застарілу пакінь і гинь... Це й святкують урочистість Своїх пяти важких хвил.

Пробудився фермер старий і заспалі очі втер, “Я дав вестися панятам... де знаходжуся я тепер?” А Дух Часу мов те фатум немовиме і тверде: “Ти братику над берегом, звертайся, бо буде зале”.

І завертає бідний фермер. Серп і молот разом йдуть... Спільно, разом, долю гарну Вони собі викують.

Де-ж тоді всі “патріоти” і всі пани проживуть? Ну тоді їм до роботи, або до Парижа путь! Тому вони помирніли і змінили тон і такт Перед владою трудящих всі зігнулись — це є факт!

Данило Плаужак.

РІЖНІ ВІСТІ.

63 ТИСЯЧІ ФАРМЕРІВ ЗА ГВІТ ПУЛОМ.

Президент Гвіт Пулу в Манітобі Колин Г. Барнел заявив, що 63 тисячі фермерів трох західних провінцій йдуть солідарно за Гвіт Пулом. З Саскачевану доносять, що до розпочаття сівби в Саскачевані підпишуться за Гвіт Пулом п'ять мільйонів акрів.

ОСЬ ДЕ ПОЛЕКША.

Гортукуьтурна рада Канади, яка недавно відбула свою конференцію в Оттаві, ухвалила резолюцію, в якій просить міністра фінансів наложити додаткових 10 центів такси на довіз овочів і ярини до Канади. Робиться це з ціллю дати змогу розвиватись домашній продукції. Так говориться для демократичного ока, а в дійсності це робиться для кори-

СТІ ГРУПИ БРІТІШКОКОЛУМБІЙСЬКИХ САДОВОДІВ І ОГОРОДНИКІВ.

Треба усунути ім конкурента, а вони тоді наложать вищу ціну на свої продукти. Бо як же може ціла центральна Канада — Алберта, Саскачеван, Манітоба і західна часть Онтеріо — продукувати яблочки, грушки, виноград? А раз вона не може продукувати, то повинна купувати ті овочі. Отож пани стараються наложити на ці продукти таксу.

ФАРМЕРІ ВІННИ УРЯДОВИ \$5,264,008

Міністр фінансів заявив в парламенті в Оттаві, що канадські фермери винні урядові за наслідки \$5,264,008. З них Манітоба винна \$140,737; Саскачеван — \$3,555,283; Алберта — \$1,567,791; Брітші Колумбія — \$197,000.

ДО УКРАЇНСЬКИХ ФАРМЕРІВ В АЛБЕРТІ.

Товариші Фермери! Західний Окружний Комітет Стів. У.Р.Д. рішив вислати на днях до Вас організатора, який дасть Вам моральну підтримку в організації.

З гори знаменуємо, що організатор не їде за доярками, як це Ви привикли не без причини дивитись на “організаторів”, висланих іншими організаціями, або гуртками людей. Наш організатор їде для дійсного Вам допомоги, але-ж Ви самі знаєте, що йому треба, якщо не жити, то хоч животіти, як це й буває з робітничими організаторами. Тому ми просимо Вас, товариші фермери, збирайте на мітингах для него колекту на одержання та на дальшу подорож, а за кожний цент Ви дістанете звіт. Сподіємось, що Ви широко привтаєте нашого-якого організатора, завданням якого буде помогти Вам організуватися і йти в цій роботі разом з робітниками.

За інформаціями вдавтається до Зах. Окруж. Комітету:

Ukrainian Labor Temple, 10628—96th Str., Edmonton, Alta.

З тов. привітом, І. Клибановський, секр.

“Укр. Роб. Вісти”, це одна з українських газет в Канаді, що виходить три рази на тиждень. Нехай буде вона в кожній хаті робітника і фермера!

М. ІРЧАН.

КАРПАТСЬКА НІЧ.

(Оповідання із збірки “Кровавий бог”.)

(Продовження.)

Ходив згорблений, але так, що тільки частина плечий горбилася і виглядав Матвій, як перемоданий вершок вослого дуба. Бо високий був Шавала, вищий за всіх, хоч сухий. Знали всі, що він з долиńskiego повіту, що є в нього жінка й діти досоросі, та що він дуже сумує за ними. Це можна було пізнати по тому, як жалісно дивився Матвій на тих воєвків інших народностей, що одержували з глибини монархії почту. Він довго дивився на таких шашливців, потім обережно підходив до них, примощувався і своїми добрими очима слідував за тим, хто мовчки читав листа. Видавалося, що Матвій радів чужою радістю і хотів, щоб та радість перейшла хоч частинно на нього. Ціла Галичина була занята російською армією і Шавала не раз дивлючись на галицький бік тяжко зітхав.

У муравляську нещасних живих створить в синью сивавих одинач, тих бувших людей, постане Матвій гостро виділялася. Своєю замкнутістю, невинною повагою і жалісним — добрим обличчям з руською бородою, він виглядав на добрячого батька, що тривожиться долею своїх нещасних дітей і не може допомогти їм. Нераз, як Матвієві довелось побачити передчасну смерть свого товариша, що замерз нечовіч під стрункою ялицею або лежав на білому снігу з продавленою головою, він закривав обличчя широкими-чорними долонями і відвертався. Всі воєвки звикали так до смерті, що могли їсти хліб замочений в крові убитого,

а Матвій не міг. Він після кожного бою відходив подальше ліній і повертав аж тоді, як санітарі забрали убитих і ранених. Дивний, предивний Матвій! “Божий чоловічок” загнанний залізним п'ястком грізного і кровавого бога в лекало людського життя.

Був день 27. лютого 1915 року. Цей день існував в календарях цілого світа, в життю людий земської кулі, скрізь, де жили і думали люди, але на бескидському фронті його не було. Подумайте тільки — гинув день, пропав! В цілому світі він був, на Бескиді не було. В календарях його зазначували, а на високих верхах він не існував. Пропав день, пропав безповоротно.

Такі випадки не рідкі на війні. Люди не тільки тратьють рахубу днів, але й тижнів, місяців. Затягнені в бій, вони робляться живими автоматами, тратьють над собою контролю, гинуть їх бажання, ідеали, мрії. Думки звужуються до такої-ж хаос, як і в їх оточенні. Людина отримує слово: жити. В голові витворюється такий-же хаос, як і в їх оточенні. Людина зустрічається своїм організмом з похолодними вистрілами рушниць, з вибухами гармат, з стопами і криками. І коли людина робиться в війні скаженим звіром, коли стає неподібна до себе, то цьому не винувата вона. Вона безпомічна — жалюгідна комахка. Вона соломинка, яку крутять вир кровавої повні. Убивання людин, братів по крові й кости, це пісвідомі вчинки, це страшний-живий сод, в якому не існує ані милосердя, ані повна свідомість, ані маленька згадка про мирне минуле. Бо хіба-ж оті воєвки родились безсердечним ризунами? Мало хто з тих сотень тисяч вбив або скалдив когобуду в своїому життю. Деякі бувано не могли дивитись на кров з тварини. А на війні вони стріляють живих людин так само, як во-

робців. Вбивають гострі штики в груди людин так звичайно, якби ті люди були мшиками з піском. І після бою загорнілі, півбожевільні обличчя приходять до себе. Думка повільно втихє, входить в давню стежину свою. І люди дивуються самі собі, своїм вчинкам. Вони видобують з своєї пісвідомості, з страшного сну, який недавно пережили, туманні спогади того, що зробили. Неприємні картини пробитих штиками, прощитих кулями людин — мучать їх.

— За що-ж я вбив його? Може в нього жінка й діти? Він-же нічого не зробив злого мені...

І тоді дивуються, що існував день, що проминув він і вони не бачили його, хоч жили під покривалом його.

Так було і 27. лютого 1915 року. Карпатські гори замінились в сніговий гураган, що вив стоголосами по нетрях, по полюнних. Метало снігом у всі боки, домило старі ялиці, як бадняла соняшників. Сила силєнна ота гірська заметіль.

В п'ятий ранком сказали йти вперед. Вітер — силач пролизував всіх наскрізь, завівав снігами, кидав всіми. І тяжким зітханням та ще тящим проклоном почався той день.

Старшини бігали та накликували одягати білі плащі. І всі зрозуміли, що треба буде наступати. Білі плащі одівали воєвки тільки тоді, як треба було підсавуватися до “ворога”. Біда матерія плаща зливалася з білим снігом і людин тяжко було запримітити.

Кожний дзелєнкаючи зубами від холоду, намагав на себе поміяти плащі і грів парову зуст руки. Перекидалися лайкою воєвки, інші коротко висказували свій настрій:

— Не одного з нас дідько вхопить. Може більше не побачимо вже в очих смерекових

будах. А щоб попухаи вони, як мають нас гнати на заріс...

— Ну, виходить!

Це відомий голос старшини. Голос настільний, дрожащий, як і в рядових воєвків. Старшину ненавидять воєвки, старшина воєвків і ще вищих від себе. Бо й старшина людина, був колись людиною, а зараз — як всі... Грошей має більше? Нехай! Нехай платить гроби тисячі, щоб врятуватись від смерті або від цього життя на Бескиді. Нічого не поможє. Гроші мають свою силу там, де покров смерті далеко.

Русили всі, на погляд ніби байдужі. Але в кожного вертіла мозок одна думка: там, на другому збочу гори — “ворог”. Там готові рушници, гармати, бомби.

Заметіль така густа та скажена, що на два кроки не видко. Снігом бють морозні хвилі вітру в очі, сніг зривають вони з землі і гебей пани розкидають без найменшого порядку на всі боки. Люди стрягнуть по пояє в снігах, з трудом витягають ноги, соплять зіпрілі, а дихати нічим. Сніг і сніг і сніг...

Ганеш на право — білий сніг — заметіль. Глянеш на ліво — це саме. Ледво-ледво добачуєш товариша, що пробивається недалеко вперед. Де починається земля а де повітря, де дерева а де люди — годі пізнати.

Зі збоча гори сходили довго, видавалося пів дня. В яру відпочивали, ждали на відсталіх. І знов пробігали старшини та накликували. Цілий довгий — безконечний ряд білих постатів губився серед метеліці, що була скажена навіть в глибокому яру. І тим темним — розбурханим світлом рушили далі, під гору, на зустріч своїй смерті, ранах, мукам.

(Далі буде.)

РОБІТНИКИ І ФАРМЕРІ! ГОТОВТЕСЯ ДО МІЖНАРОДНОГО ПРОЛЕТАРСЬКОГО СВЯТА ПЕРШОГО МАЯ!

